

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819200391
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2019:5819200391.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: C. C., nar. XX.XX.XXXX, a M. C., nar. XX.XX.XXXX, maloletí bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - E. E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, Q., právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Ján Kanaba, so sídlom J. Zemana 3141/101, Trenčín, IČO: 42 273 242, a otca - E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. nábregie XXX/XX, Q., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Súd návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom na začatie konania doručeným súdu 28.02.2019 žiadal, aby súd zmenil rozsudok č.k. 1P/168/2014-107 zo dňa 17.03.2016 v časti týkajúcej sa výšky výživného tak, že výživné určené pre maloletého C. C. počnúc dňom 01.02.2019 sa znižuje zo sumy 190,- EUR na sumu 50,- EUR, a výživné určené pre maloletého M. C. počnúc dňom 01.02.2019 znižuje zo sumy 190,- EUR na sumu 50,- EUR.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Dostal z predchádzajúceho zamestnania výpoveď z organizačných dôvodov (koniec pracovného pomeru 31.12.2018) a momentálne je v štádiu hľadania si novej práce. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť došlo k výraznému zhoršeniu jeho finančnej situácie a nie je schopný platiť výživné, ktoré bolo určené z pôvodného príjmu. Okrem toho, po vysporiadaní BSM spláca pôžičku, ktorú čerpal z dôvodu vysporiadaní BSM vo výške 40.000,- EUR, taktiež na základe dohody o vysporiadaní BSM spláca podlžnosť za stavebné práce vo výške 32.000,- EUR. Okrem toho, s cieľom zabezpečiť vhodné prostredie jeho detí a aj vzhľadom na to, že v blízkej dobe mal v pláne opätovne žiadať zverenie detí do striedavej starostlivosti, zobytnil rozostavaný rodinný dom skolaudovaný v decembri 2018, pričom finančné prostriedky na tento účel vo výške 20.000,- EUR vynaložili jeho rodičia. O svoje deti sa navyše príkladne stará, trávia u neho tretinu kalendárneho roka a má s nimi ďalšie výdavky.

3. K návrhu otca sa vyjadrila matka maloletých detí. Navrhla, aby súd zmenil svoj predošlý rozsudok v časti týkajúcej sa výživného na maloletého M. C. a C. C., tak že otec bude povinný prispievať na výživu každého syna sumou 250,- EUR mesačne, z čoho 200,- EUR bude plniť k rukám matky a 50,- EUR mesačne pôjde na tvorbu úspor na osobitný účet.

4. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že výživné bolo upravené naposledy v roku 2016. Maloleté deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a obidvaja rodičia zastupujú a spravujú ich majetok. Matka pracuje na mestskom úrade Q. a jej mesačný príjem je 700,- EUR. Býva u svojej matky, ale od 01.07.2019 sa sťahuje do svojho bytu. Jej výdavky a výdavky detí vyčíslila na 1.000,- až 1.300,- EUR mesačne. V mesiacoch kedy jej financie nevychádzajú, jej pomáha sestra a jej matka. Otec sa mimo určeného výživného nepodieľa na ničom a nikdy sa nezaujímal o to, koľko sú mesačné platby v škole, krúžky, oblečenie celkovo aké mám mesačné výdavky. Má zato, že sa od roku 2016 zmenili pomery účastníkov a aj vynakladané náklady na deti. C. navštevuje 2. ročník ZŠ a M. tiež nastupuje od septembra do školy. Matka nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného a pretože to pomery otca dovoľujú, navrhuje, aby súd zvážil možnosť zvýšiť výživné, ktoré otec platí na ich deti.

5. Vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu matky sa otec vyjadril nasledovne: Finančná situácia matky sa od posledného určenia výživného zlepšila a jej príjem stúpol zo 400,- EUR na 700,- EUR. Matka tiež poberá prídavky na deti a uplatňuje si daňový bonus. Tiež jej z titulu vysporiadania BSM vyplatil 40.000,- EUR. Uvádza, že len niektoré z výdavkov, ktoré matka uvádza vo svojom návrhu, predstavujú náklady na deti. Poukazuje na to, že deti strávia tretinu mesiaca u neho. Deťom kupuje hračky, elektroniku, športové potreby, ako aj veci bežnej potreby, chodí s nimi na výlety, oslavuje s nimi ich sviatky. Svoje mesačné náklady vyčíslil v sume cez 1.700,- EUR. Od 18.03.2019 je evidovaný na úrade práce, poberá dávku 31,- EUR/deň. Aktívne si hľadá prácu, zatiaľ sa mu nedarí. Zdokonaľuje sa v angličtine. Poukazuje na to, že pri výživnom na maloleté dieťa súd nemôže celú ťarchu plnenia vyživovacej povinnosti prenášať na osobu povinnú výživou, t.j. rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Obidvaja rodičia totiž majú zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Žiada, aby sa súd vysporiadal s tým, či si matka nechce cez výživné z významnej časti uspokojovať aj svoje potreby, nakoľko odôvodnené potreby dieťaťa majú svoju hranicu danú spotrebným charakterom výživného.

6. Uznesením č.k. 12P/3/2019-16 zo dňa 13.03.2019 ustanovil súd maloletým deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 09.04.2019 zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov maloletých detí účastníkov k návrhu otca na zníženie výživného, odporúča ponechať výživné vo výške, v ktorej bolo určené rozsudkom č.k. 1P/168/2014-107 zo dňa 17.03.2016, s tým že zníženie výživného nie je v prospech maloletých detí. Na samotnom pojednávaní sa kolízny opatrovník vyslovil skôr za zvýšenie výživného.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, výsluchom otca a výsluchom matky.

8. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že naposledy bolo výživné pre maloleté deti účastníkov konania: C., nar. XX.XX.XXXX, a M., nar. XX.XX.XXXX, upravené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 17.03.2016, č.k. 1P/168/2014-107, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a bol upravený ich styk s otcom. Súd zároveň zaviazal otca prispievať na ich výživu sumou 190,- EUR mesačne na každé dieťa, z čoho 140,- EUR k rukám matky a 50,- EUR na tvorbu úspor na osobitný účet každého z detí. Otec takto stanovené výživné platí riadne a včas. V tom čase bol C. vo veku 5,5 roka a M. vo veku takmer 3 rokov. Dnes má C. 8,5 roka a navštevuje 2. ročník ZŠ, M. má takmer 6 rokov a od septembra nastúpi do školy. Zdravotný stav detí je dobrý, trpia len bežnými chorobami.

9. V čase doteraz posledného rozhodovania o výške výživného bol otec zamestnaný a jeho príjem bol v rozmedzí 1.463,11 EUR - 1.679,57 EUR. Doterajší zamestnávateľ, u ktorého pracoval 16 rokov, mu koncom roka 2018 oznámil, že mení štruktúru spoločnosti a dostal výpoveď. Pracoval na pozícii - manažér kľúčových zákazníkov v spoločnosti T. Z., I.. Pracovný pomer mu trval do 31.12.2018. Od začiatku januára 2019 do prihlásenia sa do evidencie nezamestnaných (18.03.2019) bol práceneschopný a poberal nemocenské, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni, vo výške 966,10 EUR. Od 18.03.2019 je evidovaný na úrade práce, poberá dávku 31,36 EUR/deň (rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní nároku na dávku v nezamestnanosti, č.l. 46), t.j. vo výške 940,80 EUR - 972,16 EUR mesačne, v závislosti od počtu dní v kalendárnom mesiaci. Aktívne si hľadá prácu. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že priemerná hrubá mzda otca v období 05/2018 - 11/2018 bola značne variabilná, v priemere vo výške 2.567 EUR mesačne, t.j. jeho priemerný čistý príjem zo zamestnania bol v tomto období 1.834,67 EUR. Jeho príjem od zamestnávateľa za mesiac december 2018 bol vo výške

17.641,94 EUR, čo po odpočítaní jeho vtedajšej priemernej bežnej mzdy predstavuje 15.074,94 EUR, t.j. čistý príjem vo výške 10.580,24 EUR. Túto sumu zamestnávateľ otcovi vyplatil z titulu odstúpného a preplatenej dovolenky v rozsahu 30-35 dní, ktorú si otec z dôvodu ukončenia pracovného pomeru nemohol vyčerpať. Vzhľadom k tomu, že otec nepredložil potvrdenia o výške príjmu, súd vychádzal z lustrácie v Sociálnej poisťovni a na výpočet čistého príjmu použil internetovú mzdovú kalkulačku (<https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/kalkulator-cistej-mzdy-2018.php>). Súd sa nezaoberal skúmaním aktív a pasív otca, nakoľko z jeho vyjadrení vyplynulo, že pôžičky, ktoré si mal podľa svojich vyjadrení zobrať v súvislosti s výstavbou rodinného domu a vyplatením matky detí v súvislosti s vysporiadaním BSM od jeho rodinných príslušníkov v súčasnosti nespláca. Za rozhodujúce, tak súd považoval skúmanie zmeny príjmu otca. Súd mal tiež preukázané, že nie sú pravdivé tvrdenia matky o tom, že otec okrem určeného výživného inak finančne neprispieva na deti. Z predložených dokladov a výpovedí vyplýva, že otec má skutočný záujem o svoje deti aj nad rámec priznaného výživného, čo prejavuje tak kúpou hmotných vecí pre deti ako aj hradením bežných výdavkov v období keď sú deti u neho.

10. V čase posledného predchádzajúceho rozhodovania o výške výživného bola matka zamestnaná a jej príjem bol 470,- EUR. Jej priemerná čistá mzda za obdobie 06/2018 - 05/2019 bola 692,71 EUR. V rámci vysporiadania BSM vyplatil dňa 07.06.2017 otec detí svojej bývalej manželke (matke detí) sumu 40.000,- EUR (č.l. 71), ktoré podľa jej vyjadrenia použije/použila na kúpu menšieho trojizbového bytu, v ktorom bude spolu s deťmi bývať od júla 2019. Matka deťmi v súčasnosti býva v jednej domácnosti spolu so svojou mamou a sestrou.

11. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Súd v konaní vyhodnocoval, či došlo k zmene pomerov, tak na strane detí ako aj rodičov. Vychádzal z toho, že zo zvyšujúcim vekom detí súvisí aj nárast výdavkov na ne, zobral však do úvahy, že od posledného určenia výšky uplynuli len tri roky. Vo vzťahu k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca zabezpečiť výživné súd dospel k názoru, že ku dňu vynesenia rozsudku sa jeho príjem zásadne nezmenšil. Vzhľadom ku charakteru práce, ktorú otec vykonával, bolo a je možné očakávať, že nájdenie si zamestnania adekvátneho praxi a mzdovým očakávaniam otca bude trvať dlhší čas. Z tohto dôvodu je odôvodnené očakávať, že s odstúpným a náhradou nevyčerpanej dovolenky bude otec hospodáriť takým spôsobom, aby vykryl, alebo aspoň kompenzoval, výpadok svojich príjmov počas dlhšieho obdobia (polrok až rok). Tu súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Okrem tohto príjmu má otec od začiatku roka 2019 aj príjem z dávok sociálneho poistenia - nemocenské a dávka v nezamestnanosti, obe vo výške približne 950,- EUR mesačne. Možno konštatovať, že súčet týchto príjmov otca je približne na úrovni pôvodného príjmu zo zamestnania, a

v tejto výške bude minimálne do septembra 2019, kedy možno očakávať ukončenie výplaty dávky v nezamestnanosti. V konečnom dôsledku preto súd vyhodnotil návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný a zamietol ho. Vo vzťahu k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky zabezpečiť výživné, súd zistil, že jej príjem zo zamestnania za posledné tri roky stúpol približne o 100,- EUR. Tiež súd musel prihliadnuť k tomu, že otec vyplatil matke detí v roku 2017 sumu 40.000,- EUR titulom vysporiadania BSM. Náklady, ktoré matka uvádza vo svojom návrhu súd považuje za nadhodnotené, nakoľko treba brať do úvahy pri výške jednotlivých položiek to, že niektoré z týchto nákladov zdieľajú spolu s jej mamou a sestrou. Taktiež treba brať do úvahy, že len niektoré z týchto položiek sú nákladmi priamo na deti. Súd má za to, že doteraz určené výživné plne zodpovedá výške príjmu otca, je na miestne pomery nadpriemerné, a jeho zvýšenie by nezodpovedalo ani situácii kedy by otec nestratil zamestnanie. V konečnom dôsledku súd vyhodnotil návrh matky na zvýšenie výživného ako obranu proti návrhu otca na jeho zníženie.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.